

Z A P I S N I K
sa 16. sjednice
Odbora za međunarodne odnose i iseljenike
održane 12. oktobra 2017. godine

Sjednica je počela u 12.15 časova.

Sjednici je predsjedavao Andrija Nikolić, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi Odbora: Luidž Škrelja, Miloš Nikolić, Dragutin Papović i Ervin Ibrahimović, dok je u skladu sa članom 65 Poslovnika Skupštine Crne Gore, odsutnog člana Halila Dukovića mijenjao poslanik Momčilo Martinović, a odsutnu članicu Nadu Drobnjak mijenjala je poslanica Sanja Pavićević.

Sjednici Odbora je prisustvovao ovlašćeni predstavnik Vlade za Predlog zakona o vanjskim poslovima v.d. generalnog sekretara Ministarstva vanjskih poslova Veselin Šuković, kao i Srđan Spaić, koordinator izrade Predloga zakona o vanjskim poslovima.

Sjednici su, takođe, prisustvovali službenici Odbora: Dijana Mitrović, Blagota Marunović i Vanja Čabarkapa.

Za sjednicu je jednoglasno usvojen sljedeći:

DNEVNI RED

1. PREDLOG ZAKONA O VANJSKIM POSLOVIMA

Prva tačka dnevnog reda: *Predlog zakona o vanjskim poslovima.*

Kao ovlašćeni predstavnik Vlade za Predlog zakona o vanjskim poslovima Veselin Šuković je upoznao članove Odbora za međunarodne odnose i iseljenike, kao matičnog skupštinskog radnog tijela za pitanja spoljne politike, sa dosadašnjim radom na izradi predloga zakona. Novi zakon o vanjskim poslovima treba da zamijeni važeći zakon donesen 2010. godine, kojim se po prvi put nakon obnove nezavisnosti Crne Gore, oblast od izuzetnog značaja uređena na sistemski način. Šuković je ukazao da je na raspravi Zakonodavnog odbora konstatovano da se radi o *lex specialis-u*, koji na pojedinačan način reguliše oblast međunarodnih odnosa. On je podsjetio da je u deceniji nakon obnove nezavisnosti, vanjska politika Crne Gore ostvarila zapažene rezultate. Stoga, zalaganja i rad su doprinijeli da Crna Gora postane 29. članica NATO kao i da uspješno napreduje u oblasti evropskih integracija. Iskazao je zadovoljstvo saradnjom Crne Gore na regionalnom, bilateralnom i multilateralnom nivou i odnosima sa susjedima. U vezi sa tim, istakao je da služba vanjskih poslova Crne Gore i njena diplomatija predstavljaju stabilan oslonac za

planiranje i sprovođenje vanjske politike Crne Gore i imaju značajan udio u ostvarenim uspjesima na tom planu. Veoma intenzivni i zahtjevni integracioni procesi, brojne međunarodne obaveze i zacrtani vanjsko-politički prioriteti zahtijevaju permanentno jačanje i unapređivanje službe vanjskih poslova i diplomatsko-konzularne mreže. On je objasnio da su dosadašnja iskustva i praksa ukazali na potrebu da se neka rješenja izmjene ili dopune, kao i da se definišu nova kroz uvođenje standarda i principa koji će adekvatnije doprinijeti jačanju i osavremenjavanju službe vanjskih poslova. Osnovna težnja i namjera u izradi novog zakona je bila da se vršenje vanjskih poslova dodatno unaprijedi, odnosno da se doprinese povećanju funkcionalnosti i efikasnosti rada diplomatske službe, da se ojača njen položaj, prepoznaju specifičnosti u okviru državnog aparata kao i da se osnaži proces planiranja i izgradnje diplomatskog kadra. Polazeći od specifičnosti i kompleksnosti vršenja vanjskih poslova, predstavnik predlagača je ukazao da su u predlogu zakona sadržana određena rješenja koja se djelimično razlikuju od normativnog okvira zakona koji regulišu rad, prava i obaveze zaposlenih u ostalim organima državne uprave. Rješenja predviđena predlogom zakona i novine koje on donosi rezultat su namjere Vlade Crne Gore da se obezbijedi da crnogorska diplomatija, na način koji odgovara savremenim izazovima i standardima očuva ugled Crne Gore u inostranstvu, zaštiti njene vitalne interese, obezbijedi odgovarajuće adekvatno međunarodno predstavljanje, kao i da zastupa interese naših građana i pravnih lica u inostranstvu. Šuković je informisao članove odbora o uporednim iskustvima drugih država čija su iskustva korišćena prilikom izrade predloga zakona, prevashodno bivših jugoslovenskih republika, imajući u vidu identično nasljeđe u službi vanjskih poslova, ali i razvijenih zemalja, imajući u vidu kompatibilnost sistema sa kontinentalnim pravom, prije svega Italije i Grčke, zatim manjih država kao što je Malta. Pored toga, naveo je da su u tekst Predloga zakona inkorporisana i opšteprihvaćena pravila međunarodnog prava i odredbe relevantnih međunarodnih instrumenata iz oblasti diplomatskih i konzularnih odnosa koji obavezuju Crnu Goru.

Nakon uvodnog izlaganja predstavnika predlagača, predsjednik Odbora Andrija Nikolić je konstatovao da je Crna Gora od obnavljanja nezavisnosti ostvarila izuzetno značajne spoljnopolitičke rezultate, prepoznate od strane međunarodne zajednice kroz ono što je afirmacija ukupne evroatlantske politike kroz članstvo Crne Gore u NATO, ali i status koji kao zemlja kandidat za članstvo u Evropskoj uniji ima, prije svega u regionalnom kontekstu kao zemlja koja predvodi taj proces. On je ukazao da u odnosu na predstojeće obaveze, novo zakonsko rješenje treba da unaprijedi rad crnogorske diplomatije, te predstavlja dobru normativnu osnovu za efikasniji i kvalitetniji rad diplomatsko-konzularne mreže. Veoma je važno da se poveća funkcionalnost službe vanjskih poslova i osnaže kapaciteti pojedinih djelova koji će da doprinesu unapređenju komunikacije i saradnje sa državama članicama Evropske unije i državama koje predsjedavaju Savjetu EU. U skladu sa tim, Nikolić je pozvao da se zajednički razmotri da li je u ovom zakonskom rješenju na najbolji način sagledana ono što je ukupna i suštinska potreba crnogorske diplomatije, prvenstveno kroz broj diplomatskih predstavništava koje Crna Gora ima u svijetu. U tom svijetlu, otvoreno je pitanje potrebe nove spoljnopolitičke strategije.

Koordinator izrade Predloga zakona o vanjskim poslovima Srđan Spaić istakao je da se radi o oblasti u kojoj Crna Gora ima najuspješniju sprovedenu politiku. U odnosu na dosadašnje predstavljanje Crne Gore u svijetu, konstatovao je da je u pitanju odgovor vremena, realnih mogućnosti i stvarnih potreba države. Stoga, naglasio je da je predloženi zakonski tekst u tom smislu produkt političke, organizacione, funkcionalne, kadrovske i analize sa aspekta potrebne mreže i da su rješenja predložena zakonom na taj način determinisana. Zakon je utemeljen na strukturi prethodnog zakona. Predstavio je ciljeve, principe, načela, osnovne smjernice i odredbe zakona. On je saopštio ključne novine u tekstu zakona, a koje se tiču daljeg dograđivanja organizacione i kadrovske strukture Ministarstva vanjskih poslova, prije svega putem formiranja Generalnog sekretarijata, kao i kroz pažljiviji odabir diplomatskog kadra i planiranje njegovog napredovanja, obezbjeđivanje odgovarajućeg statusa diplomata kroz uređivanje njihovih prava koja se odnose na zarade, naknade i druga primanja ali i bolje socijalno i zdravstveno osiguranje tokom rada u inostranstvu, imajući u vidu dosadašnje desetogodišnje iskustvo. Ovim predlogom zakona unapređuje se sistem fizičko-tehničke, posebno bezbjednosne zaštite i kontrole rada diplomata kao i raspolaganja, upravljanja i održavanja imovine diplomatsko-konzularnih predstavništava. Predlog zakona prepoznaje značaj potrebe osavremenjavanja službe vanjskih poslova kao i poseban značaj saradnje i komunikacije. Zaključujući izlaganje, dodao je da crnogorska diplomatija predstavlja most čitavom segmentu međunarodnih odnosa.

U dijelu predviđenom za pitanja i komentare, poslanici su izrazili interesovanje za brojne aspekte koje predloženi zakon o vanjskim poslovima reguliše.

Poslanik Dragutin Papović, upoređujući važeći zakon sa predloženim, istakao je da je crnogorska diplomatija zrela za kvalitetniju fazu. U periodu nakon nezavisnosti, uspostavljena mreža diplomatsko-konzularnih predstavništava bila je prioritetno usmjerena na predstavljanje zemlje. Poslanik Papović je ukazao i na potrebu kadrovske strukture koja je determinisana predlogom zakona, te je otvoreno pitanje da li je stvoren kadar koji će odgovoriti potrebama novog zakona. On je izrazio zadovoljstvo namjerom da se krene u bitno kvalitetniju fazu crnogorske diplomatije i rada Ministarstva vanjskih poslova. Dodatne komentare i sugestije uputio je u vezi odredbi koje određuju postavljanje lica koje nije diplomata za šefa diplomatsko-konzularnog predstavništva.

Poslanik Ervin Ibrahimović istakao je da se radi o zakonu od izuzetne važnosti za Crnu Goru. Poslanik Ibrahimović je podijelio svoja zapažanja koja se tiču člana 63, te člana 78, odnosno određenja koja uređuju postavljanje šefa diplomatsko-konzularnog predstavništva iz reda lica koje nije diplomata, pripravnički staž i diplomatsko-konzularni ispit. Imajući u vidu obrazloženje predloga zakona u odnosu na sprovođenje zakona u dijelu finansiranja, poslanik Ibrahimović se interesovao za planove širenja DKP-a u 2018. godini, kao i poboljšanje uslova u postojećim predstavništvima.

Poslanik Andrija Nikolić je govorio o pooštrenim kriterijumima za kadrove u Ministarstvu vanjskih poslova i ukazao na važnost za ukupnu diplomatsku poziciju Crne Gore. Kada je

riječ o „političkim imenovanjima“ za šefove diplomatsko-konzularnih predstavništva i određenja od 20 odsto, Nikolić je kazao da je za Crnu Goru koja tek stvara svoju diplomatiju, teško postići da 80 odsto onih koji vode diplomatsko-konzularna predstavništva Crne Gore budu karijerne diplomate. Poslanik Nikolić se osvrnuo i na bezbjednosni aspekt kada je riječ o informacijama Ministarstva vanjskih poslova.

Poslanica Sanja Pavićević interesovala se za određenja predloga zakona koja se odnose na angažovanje osoblja na određeno vrijeme.

Sumirajući komentare i pitanja članova Odbora za međunarodne odnose i iseljenike, predstavnik predlagača zakona Veselin Šuković predstavio je da je ukupno 38 diplomatsko-konzularnih predstavništava, koji obuhvataju ambasade, konzulate i misije pri međunarodnim organizacijama. On je obavijestio poslanike da je zatvoren Generalni konzulat u Minhenu, jer je izvršena misija zbog koje je otvoreno, a da se otvara Ambasada u Kraljevini Španiji. Ukazao je da nakon implementacije zakona, predstoji značajnije širenje diplomatske mreže. On je apostrofirao značaj kadrovske osposobljavanja, koje zakon detaljno uređuje. Šuković je govorio i o bezbjednosnom aspektu i sistemu bezbjednosti komunikacija. Dodatna pojašnjenja dao je u vezi poslova diplomatskog inspektora.

Nakon opšte diskusije u vezi predloga zakona, predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Andrija Nikolić obrazložio je predloge amandmana Odbora koji se odnose na godišnji izvještaj o radu Ministarstva vanjskih poslova, davanje mišljenja prilikom postavljenja i opoziva ambasadora, dostavljanje mišljenja o ambasadorima ministru vanjskih poslova, postavljenje ambasador na nerezidentnoj osnovi, kao i izdavanje diplomatske lične karte.

Nakon obrazloženja predstavnika predlagača i konstruktivne rasprave, predstavnik predlagača se saglasio sa dva amandmana Odbora, pa isti, shodno članu 150 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postaju sastavni dio teksta Predloga zakona i o njima Skupština posebno ne odlučuje:

Amandman 1

Član 6 stav 5 mijenja se i glasi:

„Radi davanja mišljenja prilikom postavljenja ambasadora ili šefa drugog diplomatskog predstavništva Crne Gore u inostranstvu, sa ambasadorom, odnosno šefom drugog diplomatskog predstavništva obavlja se razgovor u odboru Skupštine nadležnom za međunarodne odnose.“

Amandman 2

U članu 129 stav 1 tačka 1 poslije riječi „organizacije“ dodaje se zarez i riječ „kao“.

Odbor je takođe konstatovao da u Predlogu zakona postoje pravno-tehničke greške koje je, u pripremi zakona za objavljivanje, potrebno otkloniti. Predstavnik predlagača zakona se saglasio sa istim, a navedene ispravke glase:

U članu 63 stav 2 tačka 3 veznik „i“ briše se.

U članu 92 stav 5 riječi “diplomatsko-konzularnom predstavništvu” zamjenjuju se riječima “diplomatsko-konzularno predstavništvo”.

U članu 116 stav 4 riječ „zastarelosti“ zamjenjuje se riječju „zastarjelosti“.

Polazeći od svoje nadležnosti, Odbor je sa sedam glasova „za“ predložio Skupštini da usvoji Prijedlog zakona o vanjskim poslovima. Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Andrija Nikolić.

Nakon iscrpljenog dnevnog reda, sjednica je završena u 14.35 časova.

v.d SEKRETAR ODBORA

mr Jasmin Bojadžić

PREDSJEDNIK ODBORA

Andrija Nikolić